

Kedilerde Kýsýrlaptyrma

Gönderen : admin - 02/09/2009 18:13

Yavru kediler 5-8 aylýkken cinsel olgunluđa ulaýýr. Bu ýaplarda hamile kalma ve dođurma ihtimali vardýr. Pek çok kedi sahibi, kedisi çiftleýsin istemez veya buna zamaný yoktur. Zaten ortada sahip arayan bir sürü yavru kedi varken kimse bunlara yenileri eklensin istemez. Kýsýrlaptyrma (erkek veya diþi), sadece istenmeyen gebelikleri önlemekle kalmaz, ergenlikle gelen arzu edilmeyen davranýplarýn da önüne geçer (erkek kedilerin eve kokulu idrar býrakmasý gibi) ve bazý hastalýklara yakalanma riskini ortadan kaldýrýr.

Kedinizin cinsiyetini biliyor musunuz?

Yavru kedilerin cinsiyeti hakkýnda bu kadar çok hata yapýlmasý þaþýrtýcýdýr. Aylarca kýzým kýzým diye sevdiðiniz kedi bir de erkek ki erkek. En iyisi veterinerine sormaktýr. Cinsiyet tayini için kedinizin kuyruðunu kaldýrýp genital bölgeye bakýn. Anüsün yaklaýık altýnda bir nokta gibi penisi görürseniz bu demektir ki kediniz erkek. Anüs ve penis iki nokta üstüste ipareti gibi durur. Kediniz diþi ise bir i harfi görmeniz gerekir. Ý nin noktasý anüs, çizgisi vulvadýr.

Diþi kedinin kýsýrlaptyrýlmasý

Geçmiþte, her diþi kedinin kýsýrlaptyrýlmadan önce, mutlaka bir kez hamile kalmasý gerktiðine inanýlýrdý. Bu tamamen gereksiz kedinize bir faydasý dokunmaz. Bu yüzden diþi kedilerin cinsel olgunluđa ulaþmadan önce kýsýrlaptyrýlmasý önerilir. Kedinizin cinsel faaliyetleri bir kez baþlayýnca, kediniz durmadan kýzgýnlýk gösterir. Yani evin içinde bađýrýp çađýracak, yerlerde yuvarlanacak ve benzer huzursuz davranýplar sergileyecektir. Bu durum yaklaýık her 3 haftada bir tekrarlanýr ve kedinizin bađýrmalarý sizi çileden çýkaracak hale gelir. Bu durumu bastýrmak için bazý ilaçlar kullanýlabilir ama bunlarýn yan etkileri vardýr ve uzun süre kullanýlmamasý önerilmez. Eđer kedinizden yavru almak için çok özel bir nedeniniz yoksa, onu kýsýrlaptyrýn.

Böylece istenmeyen davranýplarýn ve gebeliklerin önüne geçersiniz. Ayrýca genital (diþi üreme organlarý) hastalýklarýn da önüne geçersiniz. Rahim iltihabý (pyometra), rahim kanseri, yumurtalýk (ovarium) kisti vb. gibi.

Kýsýrlaptyrma ameliyatý genel anestezi altýnda yapýlýr. Karýnda ya da karnýn yan tarafýnda yapýlan küçük bir kesi (ensizyon) ve her iki yumurtalýk ve rahim alýnýr. Bu bölgedeki tüyler ameliyattan önce traþ edilir. Kedinizin bu ameliyata girmeden önce 1 gece aç kalmamasý gerekir. Ameliyat sonrasý ayný gün kedinizi eve götürebilirsiniz. Derideki diþi 7-10 gün sonra alýnýr.

Erkek kedinin kýsýrlaptyrýlmasý

Erkek kedinin kýsýrlaptyrýlmasý, istenmeyen gebeliklerin önlenmesi açýsýndan, en az diþi kedinin kýsýrlaptyrýlmasý kadar önemli bir kedi dođal olarak, gezintiye çýkmaya ve diđer kedilerle kapýpmaya bayýlýr. Bu arada her yeri idrarlarýyla imzalamayý ihmal etmezler. Bu tür saldýrgan davranýplar, erkek kedilerin bazý hastalýklara maruz kalma riskini arttýrýr. Örneðin FIV (kedilerin AIDS) ve kedilerin lösemi hastalýðý (Feline Leucemia) gibi... Çünkü her iki hastalýk da ýsýrmayla bulabýr (Kuduzu da unutmayalım!).

Erkek kedilerin kýsýrlaptyrma ameliyatý da genel anestezi altýnda yapýlýr. Testis derisine yapýlan iki küçük kesi vasýtasýyla testisler alýnýr. Bu kesiler çok küçük olduðundan dikilip konmaz. Ameliyat edilecek kedinin 1 gece önceden aç kalmamasý gerekir. Kediniz ameliyattan sonra eve geri dönebilir.

Ameliyat sonrasý bakým

Erkek kedilerin ameliyattan sonra iyileþme süresi diþilere göre daha kýsadır. Belki birkaç saat bitkinlikleri olabilir ama ertesi gün genellikle canlanýr ve yemek yemeye baþlarlar. Kedinizi 1-2 gün kendi halinde býrakmak iyi olur. Bununla birlikte kediniz ameliyat sonrasýnda alýpýlmadýk bir þekilde sessiz duruyorsa, kusuyorsa, vücudunu sođuk hissediyorsanız mutlaka veterinerinize haber verin. Ameliyat yaralarýný ve diþi kurcalýyor, ýsýrýyor, týrmalýyorsa yine veterinerinize haber verin. Bu durumda kedinize bir elbise giydirmeniz veya koruyucu bir yakalýk takmanýz gerekebilir.

Kýsýrlaptyrýlan kediler kilo almaya eðilimli olabilir. Bu nedenle kedinizin tükettiði mama miktarýný yeniden ayarlamanýz ya da veterinerinizin uygun gördüðü bir diyet mama kullanmanýz gerekebilir.

Kýsýrlaptyrma yapý

Kedinizi her yaþta kýsýrlaptyrabilirsiniz, ama 4-6 aylýkken yapýlmasý önerilir. Eđer daha sonra kýsýrlaptyrýrsanız bazý davranýplarýn halini almýþ olacađýndan bunlardan kolay kolay vazgeçmez. Bazý veterinerler sýrf bu yüzden yavru kedileri 2-3 aylýkken kýsýrlaptyrmaktan yanalar ki, erken yaþta kýsýrlaptyrmanýn kedinizin sađlýðý açýsýndan hiçbir sakýncasý yoktur.

=====